

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.21.075

Inventaris van het archief van G.J. van Grol, 1894- 1946

W.E. Fortin, F.J.M. Otten

Nationaal Archief, Den Haag 1973

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I ALGEMEEN.....	11
II OPENBAAR LEVEN.....	12
A. Functies.....	12
1. Onderwijzer te Renkum (1889-1896).....	12
2. Onderwijzer te Willemstad, Curaçao (1896-1902).....	12
3. Gezaghebber van Sint-Eustatius (1902-1919).....	12
4. Overige functies.....	13
B. Publicistische activiteiten.....	13
III PARTICULIER LEVEN.....	15
IV DOCUMENTATIE.....	16
Bijlagen.....	19
Index op namen.....	19

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 210 G.J. van Grol

Archiefbloknummer:

C22049

Omvang:

63 inventarisnummer(s) 0,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Gerrit Johan van Grol (1867-1950)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van Gerrit Johan van Grol (1867-1950) bevat briefwisselingen, stukken betreffende zijn betrekkingen als onderwijzer in Nederland en op Curaçao en als gezaghebber van Sint-Eustatius; verzamelde extracten uit de notulen van de Koloniale Raad van de Antillen inzake de West-Indische grondpolitiek, aantekeningen over landbouw, justitie en politie, en statistische gegevens van Sint-Eustatius; publicaties van de hand van Van Grol over cultuur, politiek en economie van Suriname en de Nederlandse Antillen; en documentatiemateriaal, waaronder natuurkundige studies, afschriften van notulen van de Raden van politie van Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Bonaire en gedrukte opgaven van plantages in Berbice, Essequibo en Demerary.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 210 G.J. van Grol, nummer toegang 2.21.075, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Grol, van, 2.21.075, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Gerrit Johan van Grol werd geboren te Renkum op 10 september 1867 als zoon van Derk van Grol en Antonia Hendrika Berendina Beek. Hij koos hetzelfde beroep als zijn vader en was van 1889 tot 1896 te Renkum en van 1896 tot 1902 te Willemstad op Curaçao werkzaam als onderwijzer.

Bij Koninklijk besluit van 21 maart 1902 nr. 10 werd Van Grol benoemd tot gezaghebber van het eiland Sint-Eustatius. Vooral op economisch terrein heeft hij zich een actief bestuurder getoond. In 1903 kreeg hij van hogerhand opdracht speciaal de aanplant van katoen op het eiland te bevorderen, waartoe verschillende proeven werden genomen. Van Grol zelf stichtte de Vereniging tot Bevordering der Katoencultuur in de Nederlandsche koloniën. Over zijn economisch beleid als gezaghebber van Sint-Eustatius heeft hij in 1920 in een artikel in de West-Indische Gids een overzicht gegeven.

In 1919 werd Van Grol op eigen verzoek ontslagen uit zijn functie, bij K.B. van 28 maart nr. 29. Gerepatrieerd maakte hij vanaf dit jaar in opdracht van het ministerie van Koloniën studie van de rechtstoestand van het grondbezit op Curaçao, van 1931 in nadere opdracht van de gouverneur van Curaçao onder toezicht van de rechtshistoricus Prof. Rengers Hora Siccama. Deze activiteiten resulteerden in een baanbrekende studie getiteld "De grondpolitiek in het Westindische domein der Generaliteit" (2 delen, 's-Gravenhage, 1934, 1942).

In de jaren 1930 en 1940 was Van Grol tevens lid en secretaris van het bestuur van de stichting Het Curaçaose Ondersteuningsfonds. Hij overleed te Den Haag op 20 februari 1950.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De beschreven papieren, omvang 0,5 strekkende meter, zijn in twee gedeelten naar het Algemeen Rijksarchief overgekomen. Omstreeks 1963 zijn van het ministerie van Binnenlandse Zaken - waar het archief van het voormalige ministerie van Koloniën na 1900 is gedeponneerd - een aantal bescheiden overgekomen, die door Van Grol vermoedelijk op de afdeling Westindische Zaken zijn achtergelaten en gediend zullen hebben voor zijn studie over de grondpolitiek in West-Indië. In februari 1971 is hierop een aanvulling ten geschenke ontvangen van mevrouw A.J.D. Schendstok-Van Grol te Den Haag.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Beide zendingen, die van 1963 en de aanvulling in 1971, zijn in de inventaris als een eenheid beschreven.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I ALGEMEEN

1	Briefwisseling, 1897-1e helft 1919 <i>Alfabetisch geordend; de namen der corresponden zijn verwerkt in de index.</i>	1 omslag
2-5	Briefwisseling, 2e helft 1919-1945 <i>Alfabetisch geordend, de namen zijn in de index verwerkt.</i>	4 omslagen
2	A-L	
3	M-P	
4	R-Z	
5	N.N.	

II OPENBAAR LEVEN

A. FUNCTIES

1. ONDERWIJZER TE RENKUM (1889-1896)

- 6** Ingekomen brieven van het gemeentebestuur van Renkum inzake zijn salariering en ontslag als onderwijzer aldaar.
1894, 1896 2 stukken

2. ONDERWIJZER TE WILLEMSTAD, CURAÇAO (1896-1902)

- 7** Stukken betreffende zijn dienstbetrekking als onderwijzer te Willemstad.
1895-1902 1 omslag

3. GEZAGHEBBER VAN SINT-EUSTATIUS (1902-1919)

- 8** Stukken betreffende zijn dienstbetrekking als gezaghebber van Sint-Eustatius.
1902-1919 1 pak
- 9** Missives van de gouverneur van Curaçao over tegemoetkoming in de kosten verbonden aan de cultuur van melocacti.
1902-1903 2 stukken
- 10** Stukken betreffende de verhouding gezaghebber - Raad van Justitie op Sint-Eustatius.
1903, 1918 en z.j. 1 omslag
- 11** Extracten uit de notulen van de Koloniale Raad van de Antillen, voornamelijk betreffende de grondpolitiek op het eiland Sint-Eustatius.
1907-1913 1 katern
- 12** Statistische gegevens betreffende financiën en economie van Sint-Eustatius. Geschreven,
ca. 1908-1913 1 deel
- 13** Minuten van uitgaande missives aan de gouverneur van Curaçao.
1909-1918 1 omslag
- 14** Registers met aantekeningen over "verleende voorschotten op geoogst katoen".
Ca. 1911-1919 3 deeltjes
- 15** Correspondentie over de inzending van katoen uit Sint-Eustatius naar de internationale tentoonstelling te Londen.
1914 1 omslag
- 16** Stukken betreffende Van Grol's bemiddeling bij pogingen kapitaal aan te trekken voor het in cultuur brengen van particuliere landgoederen op Sint-Eustatius.
1914 1 stuk
- 17** Beschouwing van Van Grol over het project-Hamelberg inzake vestiging van een cultuuronderneming op Sint-Eustatius. Met bijlagen.
1914 1 omslag

- 18** Aantekeningen betreffende justitie en politie op Sint-Eustatius.
Ca. 1915 1 pak
Ten dele in het handschrift van G.J. van Grol.
- 19** Brieven van particulieren op Sint-Eustatius aan de gouverneur van Curaçao.
Afschriften.
1917-1918 1 omslag
- 20** Stukken betreffende de op 5 april 1918 jegens Van Grol gepleegde
gewelddadigheden.
1918 1 omslag
- 21** Mededeling in het Koloniaal Weekblad van 21 augustus 1919 over het vertrek van
Van Grol als gezaghebber van Sint-Eustatius. Met concept.
1919 2 stukken
- 22** Ingekomen brieven naar aanleiding van zijn vertrek als gezaghebber van Sint-
Eustatius. Met bijlagen.
1919 1 omslag
- 23** Adres namens "the coloured people" op Sint-Eustatius aan G.J. Tijmstra als
waarnemend gezaghebber van Sint-Eustatius inzake de katoenteelt op het eiland.
Ca 1919 1 stuk
- 24** Concept van een rapport over de grondpolitiek op Sint-Eustatius, met name over
de invoering van klein-grondbezit.
Z.j 1 stuk
Waarschijnlijk bestemd voor de gouverneur van Curaçao.
- 25** Inventaris van archivalia betreffende Sint-Eustatius uit de periode 1780-1900, onder
beheer van de gezaghebber.
Z.j 1 stuk

4. OVERIGE FUNCTIES

- 26** Stukken betreffende zijn tewerkstelling op het ministerie van Koloniën en
betreffende zijn pensioen.
1919-1921, 1939 1 omslag
- 27** Briefwisseling van afdeling West-Indië van het Indisch Genootschap met de
gouverneur van Curaçao en met het Curaçaose Ondersteuningsfonds inzake
verbetering van de economie der Bovenwindse eilanden. Afschriften.
1934 1 omslag
Van Grol was secretaris van het Curaçaose Ondersteuningsfonds.

B. PUBLICISTISCHE ACTIVITEITEN

- 28** Briefwisseling betreffende zijn publicaties.
1902-1946 1 pak
Alfabetisch geordend; de namen zijn verwerkt in de index.
- 29** Artikel over het onderwijs op de Antillen in het algemeen en op Curaçao in het
bijzonder. Geschreven.
1897 1 stuk

-
- 30** Concept-artikel over de ontwikkelingen op cultureel, politiek en financieel-economisch gebied op de Nederlandse Antillen, met name op Curaçao, gedurende de tweede helft van de 19e eeuw. Geschreven.
Ca. 1900 1 stuk
Waarschijnlijk van de hand van Van Grol.
- 31** Verslag in de Arnhemse Courant van een door Van Grol gehouden lezing over Sint-Eustatius.
1907 1 stuk
- 32** "Het eiland Sint-Eustatius in verleden, heden en toekomst", voordracht door G.J. van Grol, gepubliceerd in De Indische Merkuur.
1907 2 katernen
- 33** "De katoencultuur op Sint-Eustatius", artikel gepubliceerd in De Indische Merkuur.
1914 1 katern
- 34** Concept-studie van Van Grol over Sint-Eustatius.
Ca. 1914 1 omslag
- 35** Overzicht van bevolking en economie van Suriname en de Nederlandse Antillen door G.J. van Grol.
1920 1 deel
- 36** Rekest van Van Grol aan de minister van Koloniën om toestemming voor de uitgave van een studie getiteld "Grondpolitiek van de West-Indische Compagnie en de Sociëteit van Surinamë. Concept.
1921 1 stuk
- 37** Missives van het ministerie van Koloniën inzake de aan Van Grol gegeven opdracht tot samenstelling van een werk over de grondpolitiek in West-Indië.
1929-1939 1 omslag
- 38** Artikel over Johan van Walbeek, veroveraar van Curaçao. Gedrukt, getypt.
1934 2 stukken
- 39** Concepten van voorstudies en hoofdstukken van - , aantekeningen ten behoeven van zijn studie over de grondpolitiek in West-Indië.
Z.j 1 pak
- 40** Recensie van deel I van zijn studie over de grondpolitiek in West-Indië.
1934 1 stuk
- 41** Voorbericht en inleiding van deel II van zijn studie over de grondpolitiek in West-Indië. Concept en minuet.
1942 1 omslag
- 42** Recensies van deel II van zijn studie over de grondpolitiek in West-Indië.
1944 1 omslag
- 43** Aantekeningen ten behoeve van een studie over de geografie en de landbouw van Sint-Eustatius.
Z.j 1 omslag

III PARTICULIER LEVEN

- 44** Vaccinatiebewijs van Gerrit Johan van Grol.
1873 1 stuk
- 45** Arnhemsche Courant van 15 mei 1900 waarin annonce van de geboorte van zijn dochter.
1900 1 stuk
- 46** Koninklijke besluiten betreffende de benoeming van G.J. van Grol en van mevrouw J. van Grol-Meyers tot ridder in de orde van Oranje-Nassau. Afschriften met bijlagen.
1909, 1912 1 omslag
- 47** Schuldbekentenis van W.B. Hassel aan G.J. van Grol.
1915 1 stuk
- 48** Aanbevelingsbrief van de Oostenrijkse legatie in Den Haag voor G.J. van Grol, om zich met zijn gezin in Salzburg te kunnen vestigen.
1921 1 stuk
- 49** Ingekomen brief van de Nederlandse legatie te Caracas inzake het verzoek van G.J. van Grol tot aanstelling als bezoldigd Nederlands consulair ambtenaar voor de Antillen.
1921 1 stuk
- 50** Briefwisseling over het voornemen van de faculteit der rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit te Utrecht aan Van Grol een eredoctoraat te verlenen. Met ingekomen gelukwensen.
1944, 1946 1 omslag

IV DOCUMENTATIE

- 51** "De geologie van het eiland Sint-Eustatius", proefschrift van G.A.F. Molengraaff. Gedrukt. 1886 3 delen
Met aantekeningen van Van Grol.
- 52** Lijst van als geneeskrachtig beschouwde planten op Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Saba, samengesteld door I. Boldingh. Gedrukt, 1907 1 katern
- 53** Notulen van de Raad van Politie van Sint-Eustatius. Met bijlagen. Afschriften, getypt en geschreven. 1917-1928 1 band
- 54** Verhandeling over een bezoek aan Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Saba door H.A. Ballou. Getypt. 1934 1 stuk
- 55** Prenten van de haven van Sint-Eustatius. Z.j 2 stukken
- 56** Notulen van de Raad van Politie van Sint-Maarten. Afschriften, getypt en geschreven. 1917-1927 1 band
- 57** Notulen van de Raad van Politie van Bonaire. Afschriften, getypt en geschreven. 1917-1928 1 band
- 58** Speciaal Curaçao - nummer van het-tijdschrift Natuur en Mensch, uitgegeven ter gelegenheid van de 300-jarige herdenking van de band met Nederland. 1934 1 katern
- 59** Stukken betreffende de grondpolitiek in Suriname. met exemplaar van het Amsterdams Charter van 1630 over het stichten van volksplantingen in West-Indië. Gedrukt, getypt. 1630, 1910-1936 1 pak
- 60** Lijst van plantages in Berbice, met opgave van eigenaars, gegevens betreffende productie e.d. Gedrukt. Z.j 3 stukken
Behoort bij de kaart van Berbice door F. von Bouchenroeder, uit 1802.
- 61** Lijst van plantages in Essequibo en Demerary, met opgave van eigenaars, gegevens betreffende productie e.d. Gedrukt. Z.j 4 stukken
Behoort bij de kaart van Essequibo en Demerary door F. von Bouchenroeder, uit 1798.
- 62** Studies over de cactusplant Melocactus, door W.F.R. Suringar en J. Valckenier Suringar. Gedrukt. 1896-1910 1 pak
- 63** Exemplaren van periodieken: Amigoe di Curaçao, El Heraldo, Koloniaal Weekblad, St. Kitt News Bulletin, Saint Martin day by day, Voz di Pueblo, De Vrijmoedige.

1908-1923

1 omslag

BIJLAGEN

INDEX OP NAMEN

<i>Naam</i>	<i>inventarisnummer</i>
Abercrombie, J.A.	2
Akkerman, T.	28, 50
Ballou, H.A.	54
Bataafsche Petroleum Mij	2
Binsbergen, J. van	50
Blankenheim, -	1
Boeke, J.	50
Bouchenroeder, F. von	60, 61
Brantjes, N.L.J.	2
Burgersdijk, A.C.	50
Busby, H.	2
Bussy, J.H. de	1
Campman, F.	50
Carol, J.M.	50
Chester, C.L.	1
Colenbrander, H.T.	28
Currier, C.W.	1
Daggett, J.	1
Darrel, C.M.	2
Duyfjes, G.	1
Eeden, F.W. van	1
Evans, W.	2
Fabius, G.J.	28
Gaay Fortman, B. de	28
Gerretson, C.	16, 28
Goeje, C.H. de	28
Graaff, S. de	28
Greshoff, M.	1
Griffith, J.M.	1
Groen, M. de	2
Grol, H.G. van	28
Grol-Meyers, J. van	46
Gronemeyer, C.F.	28

Naam	inventarisnummer
Hall, C.J.J. van	28
Hamelberg, J.H.J.	17
Harris, M.	28
Hartendorf, C.	2
Haseth, C.G. de	28
Hassel, G.J.	1, 16
Hassel, W.B.	47
Hofstede Crull, P.	2
Houtman, E.	2
Jansen, J.B.	28
Jong van Beek en Donk, J.O. de	1, 28
Kan, J. van	28
Kol, H. van	1, 2
Krugers, B.J.F.A.	2
Lespier, J.G.	2
Meiners, J.D.	3
Molengraaff, G.A.F.	1, 28, 51
Monchy, R. de	1
Monté Verloren, J.Ph. de	28, 50
Mussenden, B.I.	3
Nuyens, Th.I.A.	28
Phaff, J.M.	28
Philipszoon, C.C.G.	3
Plaats, G. van der	3
Plautz, W.K.	3
Putten, J.S. van	3
Rengers Hora Siccama, D.G.	28
Rink, P.	28
Rollin Couquerque, L.M.	4, 28, 50
Rost van Tonningen, N.A.	28
Sales, R.S.	1
Sapper, -	4
Schalkwijk, F.G.	4
Schotborgh, H.	4, 28, 50
Slobbe, B.W.T. van	28
Slothower, C.	4

Naam	inventarisnummer
Spanner, W. A.	4
Statius Muller, C.	1, 4
Suringar, W.F.R.	62
Tearr, S.	4
Timber, -	4
Timmer, F.	4
Tijmstra, G.J.	4, 23
Valckenier Suringar, J.	62
Walbeek, J. Van	38
Went, F.A.F.C.	1, 4, 28
Westers, R.	4
Wieder, F.C.	28
Wilde, A.	1
Wolsky, G.	1
Wood, J.B.	1
Woodmill, A.	1
Zevenbergen, C.	50